

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Josefem Strakou ve věci

žalobce: **J. H.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. 160397/2024/KUSK/OSŽPS,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci se soud zabývá otázkou, zda žalobce spáchal přestupek spočívající v odmítnutí podrobit se odbornému lékařskému vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem. Podstatou sporu je otázka, zda žalobce mohl nevyhovět výzvě policistů

k podrobení se lékařskému vyšetření za situace, když podstoupil orientační dechovou zkoušku, která byla úspěšná a s jejímž výsledkem souhlasil.

Shrnutí přestupkového řízení

2. Dne 8. 6. 2024 řídil žalobce na pozemní komunikaci č. III/3321 v obci Milovice osobní motorové vozidlo tovární značky BMW 525 TD, RZ: X. V 1:23 hodin byl u odbočky na Boží Dar zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR. Při kontrole se žalobce podrobil odbornému měření (dechové zkoušce) ke zjištění, zda nebyl při řízení vozidla ovlivněn alkoholem. Prvním měřením provedeným přístrojem Dräger Alcotest 7510 bylo u žalobce zjištěno 1,05 ‰ alkoholu v krvi. Druhým měřením bylo zjištěno 1,09 ‰ alkoholu v krvi. Po provedeném měření žalobce uvedl, že předešlého dne užil léčivý přípravek Xanax v dávce 3 tablety po 1 mg. Následně vyzvala hlídka Policie ČR žalobce k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu, protože měli za to, že bylo potřeba odstranit pochybnosti a výsledek vyšetření byl důležitý i pro správnou kvalifikaci protiprávního jednání žalobce (zda šlo o přestupek nebo o trestný čin). Tomuto vyšetření se však žalobce odmítl podrobit. Policejní hlídka žalobci na místě zadržela řidičský průkaz.
3. Rozhodnutím ze dne 15. 10. 2024, č. j. MULNL-SC/100553/2024/Kaš (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) uznal městský úřad Lysá nad Labem žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že výše uvedeným jednáním porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, když se po předchozí výzvě policejní hlídky odmítl podrobit odbornému vyšetření spojenému s odběrem vzorku biologického materiálu. Za spáchaný přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 28 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na 20 měsíců, a dále pašální náhrada nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.
4. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém zejména uvedl, že na místě spáchání přestupku byla řádně provedena dechová zkouška, která se sama pokládá za výsledek provedený odborným měřením. Nebyly proto splněny zákonné podmínky pro učinění výzvy k provedení lékařského vyšetření. Nesplnění této proto dle názoru žalobce nemohlo být kvalifikováno jako přestupek. V návaznosti na podané odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 1. 2025, č. j. 160397/2024/KUSK/OSŽPS (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalovaný se zcela ztotožnil se skutkovými i právními závěry městského úřadu Lysá nad Labem.
5. Proti napadenému rozhodnutí nyní žalobce brojí žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

II. Obsah podání účastníků

Žaloba

6. Žalobce namítá, že provedená dechová zkouška se sama o sobě pokládá za výsledek provedený odborným měřením. Z toho důvodu nebyly dány zákonné důvody k provedení lékařského vyšetření. Nesplnění výzvy podrobit se takovému vyšetření tak žalobce nepovažuje za porušení zákona. Poukazuje přitom na § 20 odst. 2 zákona č. 65/2017

Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (dále jen „zákon o ochraně zdraví“), podle něhož odborné lékařské vyšetření provede až tehdy, kdy orientační vyšetření dechovou zkouškou nelze provést. Zároveň poukazuje na § 20 odst. 3 téhož zákona, podle něhož se odborné lékařské vyšetření neprovede, pokud došlo již k provedení orientačního vyšetření na ovlivnění alkoholem provede analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem. On sám přitom neodmítl orientační zkoušku na alkohol, naopak ji podstoupil. Výsledek dechové zkoušky nijak nezpochybnil, jelikož užití léčivého přípravku Xanax (dále jen „Xanax“) nemůže ovlivnit výsledek dechové zkoušky. Nadto v případě nesouhlasu s výsledkem dechové zkoušky jej policisté ani nemohli vyzvat k podrobení se lékařskému vyšetření, protože je to naopak on, kdo může s odkazem na § 67 odst. 4 zákona č. 27/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii ČR“) požádat o provedení lékařského vyšetření. Z toho plyne, že se žalobce nemohl dopustit přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Uvádí, že žalobce v rámci policejní kontroly výslovně uvedl, že je „pod vlivem Xanaxu“, čímž podle žalovaného zpochybnil výsledek provedené dechové zkoušky. Xanax obsahuje léčivou látku, která ovlivňuje psychiku. Z toho důvodu byl žalobce vyzván k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření. Žalovaný dále reprodukuje informace obsažené v příbalovém letáku, ze kterého vyplývá, že mezi velmi časté nežádoucí účinky patří mimo jiné ospalost, útlum, únava a často se vyskytuje také zmatenost, ztráta orientace, porucha koordinace a rovnováhy, porucha soustředění nebo rozmazané vidění. Protože policisté nemohli vyloučit, že žalobcovy vnější projevy chování zapříčinilo užití Xanaxu a nikoliv jedno vypité pivo (Kozel 11°), vyzvali žalobce k provedení odborného lékařského vyšetření. K argumentu žalobce, že k provedení lékařského vyšetření nemůže být vyzván policistou, žalovaný uvádí, že § 67 odst. 4 zákona o Policii ČR nebrání policistovi vyzvat žalobce k provedení odborného lékařského vyšetření. Žalovaný rovněž odkazuje na závěry prvostupňového orgánu, který uvedl, že kombinace Xanaxu s alkoholem má na centrální nervovou soustavu stejný efekt jako kombinace alkoholu a opiátů. Xanax hladinu alkoholu v krvi u žalobce sice nenavýšil, mohl však znásobit účinky alkoholu na organismus.

Replika žalobce

8. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou. Předně zdůraznil, že v inkriminovaný okrajík pouze konstatoval, že „je pod vlivem Xanaxu“, ale neuvedl vliv požití léčivého přípravku do příčinné souvislosti s výsledkem dechové zkoušky. Neuvedl ani, že nesouhlasí s výsledky dechové zkoušky, naopak písemně přiznal konzumaci alkoholu. Dále má za to, že posuzovanou osobu nelze vyzvat k provedení odborného lékařského vyšetření proto, že užil léčivý přípravek, který ovlivňuje psychiku, neboť takové tvrzení postrádá oporu v zákoně. Žalobce rovněž netvrdil nic o tom, že by u něj byly „vnější projevy chování“ způsobeny užitím Xanaxu. Policisté navíc neuvedli, že by kvůli těmto „vnějším projevům chování“ vyzývali žalobce k lékařskému vyšetření. Pokud bylo jedním odborným vyšetřením (dechovou zkouškou) prokázáno žalobcovo ovlivnění alkoholem, pak již nemohl být vyzván k podrobení se dalšímu odbornému vyšetření. Tvrzení, že požití Xanaxu mohlo znásobit účinky alkoholu na organismus, je čirou spekulací, a navíc ani nejde o zákonný důvod k provedení lékařského vyšetření. Závěrem žalobce odkazuje na rozsudek

Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 5. 2012, č. j. 3 As 12/2012-21, podle kterého v daném případě nebyl zákonný důvod pro to, aby bylo provedeno odborné lékařské vyšetření, protože dechové zkoušky proběhly bez problémů. Žalobce rovněž odkazuje na ustálenou rozhodovací praxi správních orgánů, konkrétně Krajského úřadu Zlínského kraje (rozhodnutí ze dne 16. 10. 2019, č. j. KUZL-66119/2019 a rozhodnutí ze dne 22. 10. 2020, č. j. KUZL-66521/2020), podle kterých léčivé přípravky Prestarium Neo, Prestance a Milurit neobsahují alkohol a nemají tak vliv na schopnost řízení motorových vozidel. Xanax rovněž alkohol neobsahuje.

IV. Posouzení věci soudem

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
10. Soud o žalobě rozhodl bez jednání, jelikož účastníci ani na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nesdělili, že by s tímto postupem nesouhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud nepovažoval za nezbytné jednání nařizovat, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z napadeného rozhodnutí, podání účastníků a obsahu správního spisu.
11. Žaloba není důvodná.

K námitce nepřezkoumatelnosti

12. Soud se nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť důvodnost takové námítky by bránila jeho meritornímu přezkumu.
13. Žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost v tom, že není zřejmé, jak žalovaný dospěl k závěru, že „bylo povinností policejní hlídky, aby za účelem spolehlivě zjištěného stavu věci vyzvala odvolatele k podrobení se odbornému vyšetření“. Žalovaný totiž neuvádí zákonné ustanovení, ze kterého tuto povinnost dovozuje.
14. K otázce nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů soud v obecné rovině uvádí, že požadavek, aby se správní orgán v odůvodnění rozhodnutí vypořádal se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení, plyne z § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Pokud se odvolací orgán nevypořádá s uplatněnými odvolacími námitkami, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, v nichž se správní orgán podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci

důvodů skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat, např. tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela reagovat a neučiní tak ani implicitně (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). O nepřezkoumatelnost nejde ani tehdy, pokud je námitka, kterou správní orgán pominul, pro posouzení věci zjevně irelevantní (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 10. 2020, č. j. 1 Afs 68/2020-31). Současně je třeba zdůraznit, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je třeba v rámci soudního přezkumu nahlížet jako na jeden celek, tedy že se rozhodnutí mohou vzájemně argumentačně doplňovat v obou směrech (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25). Mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.

15. Ve světle výše uvedeného soud konstatuje, že napadené rozhodnutí shledává za plně přezkoumatelné. Naopak nemůže souhlasit s žalobcem, že by nebylo zřejmé, z jakého zákonného ustanovení žalovaný dovozuje povinnost policejní hlídky učinit výzvu k podrobení se odbornému vyšetření. Žalobcem zdůrazňovanou větu (viz citace v odst. 13 výše) nelze číst izolovaně, nýbrž v kontextu celého odůvodnění. V něm je uveden odkaz na § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu (viz str. 7 poslední odstavec napadeného rozhodnutí), z jehož interpretace vychází žalobcem citovaná věta. Odkaz na příslušné zákonné ustanovení je tedy v napadeném rozhodnutí explicitně zmíněn, přestože na jiném místě, než se nachází vytržená věta. To však vadu nepřezkoumatelnosti nezakládá, protože z obsahu napadeného rozhodnutí jako celku je zřejmé, na základě čeho žalovaný stavěl svou argumentaci. Žalovaný rovněž v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že policejní hlídka měla pochybnost o tom, zda jednání žalobce kvalifikovat jako trestný čin nebo jako přestupek, a proto vyzvala žalobce k podrobení se lékařskému posouzení. Je tedy zřejmé, že důvod zakládající oprávnění policejní hlídky učinit zmiňovaný úkon žalovaný shledal právě v existenci relevantních pochybností. V uvedeném soud spatřuje zcela jednoznačně vyjádřené skutkové i právní závěry, jejichž přezkumu nic nebrání.

K námitce nezákonnosti – výzva k podrobení se lékařskému vyšetření

16. Mezi účastníky nejsou sporné základní skutkové okolnosti případu, zejména pokud jde o zastavení žalobce coby řidiče, průběh orientační dechové zkoušky, její naměřený výsledek, faktické učinění výzvy ze strany policistů k podrobení se lékařskému vyšetření spojeného odběrem biologického materiálu a následné faktické nevyhovění této výzvě ze strany žalobce.
17. Jádrem sporu je otázka, zda žalobce byl povinen se výzvě policistů k odbornému lékařskému vyšetření pojeného odběrem biologického materiálu skutečně podrobit v situaci, kdy byl k dispozici výsledek dvou orientačních dechových zkoušek, resp. zda jej policisté byli oprávněni v takové situaci vyzvat k podrobení se lékařskému vyšetření.
18. Žalobce je totiž přesvědčen, že pokud se již podrobil orientačnímu vyšetření na ovlivnění alkoholem prostřednictvím dechové zkoušky, pak vzhledem k dikci § 20 odst. 2 a 3 zákona o ochraně zdraví nastala překážka k tomu, aby byl následně vyzván k provedení lékařského vyšetření.
19. Soud s žalobcem nesouhlasí.

20. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu „[ř]idič je povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zákona o ochraně zdraví ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.“
21. Dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu „[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.“
22. Podle § 2 písm. n) zákona o ochraně zdraví „[o]dborným lékařským vyšetřením se rozumí cílené klinické vyšetření lékařem, včetně odběru biologického materiálu.“
23. Podle § 2 písm. o) zákona o ochraně zdraví „[o]dběrem biologického materiálu se rozumí odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže nebo sliznic, s výjimkou odběru biologického materiálu pro orientační vyšetření.“
24. Podle § 20 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně zdraví „[o]rientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinná se podrobit osoba, u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek.“
25. Podle § 20 odst. 2 zákona o ochraně zdraví „[v] případě, že povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.“
26. Podle § 20 odst. 3 zákona o ochraně zdraví „[s]počívá-li orientační vyšetření na ovlivnění alkoholem v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede.“ Tímto „jiným právním předpisem“ je pak vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů (dále „vyhláška MPO č. 345/2000“).
27. Podle § 21 odst. 1 zákona o ochraně zdraví platí, že „[v]yzvat osobu podle § 20 odst. 1 ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému lékařskému vyšetření je oprávněn v rámci své působnosti a za podmínek stanovených jinými právními předpisy příslušník Policie České republiky (...)“.
28. Z výše citované úpravy je zřejmé, že skutková podstata nyní posuzovaného přestupku je upravena v zákoně o silničním provozu, konkrétně v § 125c odst. 1 písm. d) ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f) tohoto zákona. Právě zákon o silničním provozu je tedy právním předpisem postihujícím jednání spočívající v nepodrobení se výzvě k vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky. Zákon o ochraně zdraví naproti tomu slouží k definici či výkladu některých pojmů, které zákon o silničním provozu užívá.
29. Pojmy vymezené zákonem o ochraně zdraví jsou obsaženy i ve skutkové podstatě nyní posuzovaného přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, k jehož naplnění je nutno splnit následující podmínky: fyzická osoba se účastnila provozu na pozemní komunikaci (i), byla řádně vyzvána k absolvování odborného lékařského vyšetření (ii), a to osobou k tomu oprávněnou k učinění takové výzvy (iii), přičemž musí jít o **výzvu opodstatněnou (iv)**, a konečně odmítnutí ze strany takto vyzvané fyzické osoby (v.) podrobit

se odbornému lékařskému vyšetření (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2017, č. j. 2 As 287/2016-36, odst. 13).

30. Žalobní argumentace přitom obsahově směřuje ke zpochybnění čtvrté z uvedených podmínek, tj. že šlo o výzvu opodstatněnou. Neopodstatněnost je spatřována právě v tom, že zde již existoval výsledek orientační dechové zkoušky.
31. Soud konstatuje, že existence úspěšně dokončené orientační dechové zkoušky bez dalšího nebrání tomu, aby následně byla učiněna výzva k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření, jak by se mohlo na první pohled jevit z doslovného výkladu § 20 odst. 3 zákona o ochraně zdraví. Ten sice stanoví, že v případě orientační dechové zkoušky provedené certifikovaným analyzátozem (tj. měřidlem splňujícím parametry vyhlášky MPO č. 345/2000) se odborné lékařské vyšetření již neprovede, to však nelze interpretovat jako výslovný zákaz k provedení tohoto vyšetření. Předchozí orientační dechová zkouška provedená odpovídajícím měřidlem má pouze za následek, že odborné vyšetření není třeba provádět obligatorně, avšak nebrání tomu, aby bylo provedeno fakultativně, a tedy logicky ani tomu, aby za účelem jeho provedení byla učiněna příslušná výzva.
32. Podmínky, za nichž lze přistoupit k výzvě k (fakultativnímu) podrobení se lékařskému vyšetření i v případě předchozího provedení orientační dechové zkoušky, vyložil rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, publ. pod č. 3441/2016 Sb. NSS. Ten dovodil, že „[o]dbornému lékařskému vyšetření, které zjistí hladinu alkoholu v krvi, je povinná podrobit se na výzvu dle § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod jejich vlivem, jestliže odmítla orientační vyšetření. **Lékařskému vyšetření je povinná podrobit se taktéž osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že řídila motorové vozidlo pod vlivem těchto látek, a která se orientačnímu vyšetření sice podrobila nebo podrobit nemohla, je-li u ní zapotřebí zjistit obsah alkoholu, resp. jiné návykové látky nebo odstranit pochybnosti o správnosti hodnot zjištěných orientačním vyšetřením, ať už v důsledku úmyslného či neúmyslného zmaření měření, nesprávné funkčnosti testovacího přístroje, či jiné nemožnosti jeho použití.**“ V rámci podrobnějšího výkladu tohoto klíčového závěru rozšířený senát NSS mj. konstatoval (odst. 24-25), že „[n]ejistotu či pochybnost zde nelze vnímat jako předpoklad pro nutný závěr o „neuznání viny“ ze skutku spočívajícího v porušení povinnosti neřídít motorové vozidlo pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky, **nýbrž jako významnou indicii, která spolu s dalšími zjištěními na místě může vést kontrolující policisty k rozhodnutí o uplatnění pravomoci ke spolehlivému zjištění skutkového stavu dostupnými prostředky (zde výzvy k podrobení se lékařskému vyšetření).** Hladina alkoholu v krvi bývá také rozhodná pro kvalifikaci činu jako přestupku či trestného činu a tomu odpovídající správně právní nebo trestně právní odpovědnosti řidiče. Zde je pak potřeba – s ohledem na proces postupného strážlivění – ihned rozhodnout o zajištění potřebných důkazů za účelem zafixování skutkového stavu k určitému okamžiku, aby mohlo být postaveno najisto, jakého deliktu se z hlediska kvalifikace řidič dopustil. To platí i v případě, jestliže se vyšetřovaný řidič k samotnému faktu požití alkoholu, resp. jiné návykové látky, doznal“. Právě poslední citovanou pasáž považuje zdejší soud za klíčovou i pro nyní posuzovanou věc.
33. Shora uvedené lze lapidárně shrnout tak, že rozhodujícím kritériem k tomu, aby výzva k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření byla opodstatněná, je existence *důvodných pochybností*. To znamená, že pokud policista zajišťující u řidiče provádění dechové zkoušky nabyde pochybnost například o správnosti přístrojem naměřené hodnoty nebo o skutečné

výši alkoholu v krvi kontrolovaného řidiče, pak je oprávněn výzvu učinit. Klíčové je, aby pochybnosti policisty vycházely z nějaké konkrétní indicie.

34. V nyní posuzovaném případě soud takovou indicii ve shodě se správními orgány nalézá. U žalobce byla provedena kontrola přítomnosti alkoholu v krvi pomocí dechového analyzátoru Dräger Alcotest 7510 (orientační dechová zkouška), přičemž žalobce se této kontrole podrobil dvakrát, a to s výsledky v hodnotách 1,05 ‰ a 1,09 ‰ alkoholu v krvi (přičemž průběh této dechové zkoušky ani její výsledek není žalobcem sporován – naopak se jich dovolává jako důvodu pro nemožnost učinit následnou výzvu k lékařskému vyšetření). Obě naměřené hodnoty převyšovaly hodnotu jednoho promile. Právě tato hodnota je přitom trestní judikaturou (srov. například usnesení ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. 7 Tdo 529/2019, odst. 17) považována za hraniční z hlediska posouzení, zda je protiprávní jednání přestupkem či trestným činem (konkrétně pak přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku). Pro stav vylučující způsobilost totiž neexistuje žádná konkrétní definice, neboť různé návykové látky působí na člověka odlišně, rozdílně ho ovlivňují se zřetelem k provozované činnosti, z toho důvodu je nutné v každém jednotlivém případě zkoumat, jakou měrou byla požitou návykovou látkou ovlivněna schopnost vykonávat pachatelem provozovanou činnost. Trestní judikatura je naopak konstantní v závěru, že podle poznatků lékařské vědy není žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný řidič, schopen bezpečně řídit motorové vozidlo, dosáhne-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (1 promile) (viz opět usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 259/2019, dále srov. např. usnesení Nejvyššího ze dne 17. 5. 2011, č. j. 8 Tdo 566/2011, ze dne 24. 11. 2010, č. j. 3 Tdo 1459/2010)
35. Pakliže orientační zkouškou naměřené hodnoty u žalobce velmi těsně přesahovaly hraniční hodnotu jednoho promile, pak policisté zcela logicky pojali důvodné pochybnosti o tom, zda se žalobce dopustil „jen“ přestupku, nebo „už“ trestného činu. Právě toto hraniční zhodnocení, zda se jedná o trestný čin nebo přestupek, žalovaný akcentoval jako důvodnou pochybnost opravňující policisty k učinění výzvy k podrobení se lékařskému vyšetření (viz str. 7 napadeného rozhodnutí). Soud proto souhlasí s žalovaným, že za dané situace byli policisté oprávněni učinit směrem k žalobci výzvu, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření za účelem stanovení přesné hodnoty alkoholu v krvi. Vzhledem k hraniční povaze naměřených hodnot z výsledků dechové zkoušky nebyla výzva policistů v žádném případě bezdůvodná či šikanózní, ale naopak byla zcela namístě. Není přitom podstatné, že žalobce s výsledkem dechové zkoušky souhlasil, neboť takový souhlas nebyl bez dalšího způsobilý rozptýlit hraniční povahu naměřených hodnot a od toho se odvíjející pochybnost, zda šlo o přestupek nebo trestný čin.
36. Z hlediska založený důvodných pochybností byla rovněž relevantní skutečnost, že se žalobce v průběhu kontroly policejní hlídky zmínil o užití léku Xanax. V kontextu naměřené hraniční hodnoty jednoho promile, na které se symbolicky „láme“ hranice mezi přestupkovou a trestní odpovědností (viz odst. 34 výše), se soudu jeví logické, že policisté chtěli vyloučit možnost případného spolupůsobení léků na výsledek dechové zkoušky, a proto se rozhodli přistoupit k odbornému lékařskému vyšetření, k jehož podrobení vyzvali žalobce. Podobně mohla policejní hlídka důvodně vyhodnotit jako nepravděpodobné, že by do stavu opilosti odpovídající jednomu promile byl žalobce uveden pouze po vypití jednoho piva. I tyto okolnosti lze považovat (ve světle výše uvedeného usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 2 As 146/2015-45) za indicie zavdávající pochybnost o tom, zda je naměřená

hodnota určena správně, aby bylo možné skutek správně kvalifikovat. Jde tedy o další důvod podporující legitimnost postupu policistů vyzvat žalobce k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření. To platí tím spíše v kontextu tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení vozidel. Také proto je § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu koncipován jako tzv. ohrožovací delikt. Odpovědnost řidiče totiž nastupuje již tím, že vykonává činnost, při níž by mohl výše zmíněné právní statky i jen ohrozit, aniž by bylo vyžadováno způsobení škodlivého následku.

37. Naopak argumentuje-li žalobce tím, že lék Xanax nemá alkoholové účinky, pak právě tato argumentace dle soudu směřuje spíše v jeho neprospěch, neboť v případě absence alkoholových (či jiným omamných) účinků daného léku by bylo o to víc s podivem, že žalobce „nadýchá“ dvakrát po sobě přes jedno promile. Tím spíš se jeví logické, že se policisté pojali pochybnost a pokusili se ji rozptýlit prostřednictvím odborného lékařského vyšetření.
38. S ohledem na uvedené soud dospívá ve shodě se správnými orgány obou stupňů k závěru, že policisté byli oprávněni vyzvat žalobce k podrobení se lékařskému vyšetření. Učinění opodstatněné výzvy coby jedné z podmínek (srov. odst. 29 výše) pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu tedy bylo naplněno a žaloba je v tomto směru nedůvodná.
39. Pokud jde o splnění ostatních podmínek pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, tak ty již nebyly předmětem sporu.

IV. Závěr a náklady řízení

40. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. ledna 2026

Josef Straka
samosoudce